buvo mūrinis, nes žemė prisotinta plytų duženų. Šiukšlyno dugne rastas 1589 m. Rygos šilingas, įvairiuose šiukšlyno gyliuose rasta keletas švininių kulkų, diržų sagčių, daugybė puodų, dubenų ir keptuvių. Šiukšlyno medžiaga datuojama XVI a. pabaiga-XVII a. viduriu.

Tyrinėjimai parodė, kad dvarvietės teritorija yra labai didelė, joje stovėjo daug pastatų. Kasinėjimų metu atrastos dvi pastatų vietos. Pirmojoje stovėjo sandėlys, kurio pamatai ir dabar išlikę, antrojoje - gyvenamasis namas. Pastatai stovėjo nuo XVI a. pabaigos; sandėlys naudotas iki XVIII a. pradžios, o gyvenamasis namas - iki XVII a. vidurio. Šioje vietoje gyventa jau akmens amžiuje, o XIII-XIV a. čia arba kažkur šalia būta kapinyno. Kasinėjimų metu surinkta daug radinių, nušviečiančių XVI-XVII a. dvaro materialinę kultūrą.

Gintautas Zabiela

Zapijuvkos dvarvietė

1994 m. surasta Zapijuvkos dvarvietė (Molėtų r., Alantos seniūn.). Dvarvietė yra 550 m į PR nuo Karališkių piliakalnio, 400 m į P nuo Karališkių kaimo kapinių, 300 m į R nuo kelio Svobiškis-Vaišniūnai.

1935 m. spalio mėnesį Aponkiškių pradinės mokyklos mokytojas Fabijonas Jakučionis Lietuvos žemės vardyno anketoje nurodė, kad Zapijuvkos kaimo laukuose yra vieta, vadinama Gavėnaviete, anksčiau vadinta Pūstadvariu. Šio kaimo gyventojai dar prieš 30 metų, kasdami laukuose akmenis, Pūstadvario vietoje rado po akmeniu 7 porcelianines sveikas lėkštes, koklį. Atrodo, kažkur Gavėnavietėje apie 1975 m. ariant rasti du aprūdiję geležiniai kapliai ar kirveliai. Jie buvo atiduoti Alantos mokytojui Meldaikiui. Žinomi padavimai apie čia augusias lelijas, apie į ežerą įvažiavusį poną ir kt.

Gavėnavietės vietoje dabar yra melioruoto ariamo lauko nežymus iškilimas, esantis apie 70 m į Š nuo Topiliaus Raukštaus gyvenamojo namo. Žvalgymų metu žemės paviršiuje surasta plytgalių, glazūruotų koklių fragmentų, keramikos šukių, čerpių gabalų. Visi radiniai koncentruojasi

apie 50x50 m dydžio plote. Kokliai ornamentuoti gvazdikėliais ar taškeliais, degti žalia glazūra arba neglazūruoti. Pasitaikė vienas puodyninio koklio fragmentas. Keramika žiesta, rudos-rausvos spalvos, viduje kartais glazūruota žalia-ruda glazūra. Viena šukė priklauso apie 35 cm skersmens iš balto molio masės nužiestam dubeniui. Atskirai rastas tik 14x9 cm dydžio žaliai glazūruoto, puošto augaliniu (maureskos) ornamentu koklio gabalas. Jis gulėjo 100 m į PR nuo dvarvietės neseniai iškastos didelės kūdros krante. Čia ir anksčiau buvęs vandens telkinys.

Zapijuvkos dvarvietę pagal surinktus radinius galima datuoti XVII-XVIII a.